

خوانچه‌های جواهرات حرم مطهر رضوی

علی اخوان مهدوی

خوانچه جواهرات حرم مطهر، بعضی اضر جواهرات و زینت آلات و اشیای قیمتی مانند گردنبندها، دستبندها، شمشیرها، خنجرهای مرصع و ادوات گوناگون تقدیمی سلاطین و بزرگان که در خزانه آستان قدس نگهداری می‌شده است را تشکیل می‌دهد. اشیای فوق به دلایل حفظ و نگهداری، در داخل خوانچه‌هایی با قاب شیشه‌ای برای زینت حرم مطهر بر دیوارهای چهار طرف بقعه قرار دارد (ادیب هروی، ۳۴۵؛ مؤمن، ۳۵۱، ۳۵۲؛ عطاردی، ۴۸۱/۱). این اشیای خزیر کتیبه سورۀ جمعه «یسبح لله» با خط علیرضا عباسی نصب بوده است (ادیب هروی، ۳۴۵).

خوانچه عبارت است از: خوان کوچک، سفرۀ کوچک و یا طبق چوبی یا فلزی کوچک که در آن انواع خوردنی‌ها، پول یا اشیای قیمتی می‌چینند (دهخدا، ذیل خوانچه؛ انوری، همان). جواهر هم به فلزات و سنگ‌های گرانبها که اضر آنها منفعتی برآید همچون الماس و یاقوت و لعل و... گفته می‌شود (دهخدا، ذیل جواهر)، همچنین جواهرسازی عبارت است از هنرهای تزیینی و صنایع کهن ایرانی. جواهرسازان با بهره‌گیری از سنگ‌های قیمتی مانند فیروزه، عقیق، زمرد، یاقوت، مروارید و فلزاتی گرانبها همچون طلا و نقره و اشیای دیگری چون عاج، صدف و حلزون زیورآلاتی مانند گردنبند، گوشواره، انگشتر، انگو، بازوبند، سنجاق و زنجیر می‌سازد (رامین، ذیل جواهرسازی).

همچنین در معماری سنتی اصطلاح خوانچه به تنهایی و نیز با پسوندهایی به کار رفته است؛ هرچند که در حال حاضر کاربرد ندارد ولی به تعریفی کوتاه اضر آنها می‌پردازیم. خوانچه به معنی گونه‌ای دیگر از آسمانه دوم (سقف دوم) است که از آسمانه اصلی آویخته می‌شود (بیرنیا، ۵۸۳) و یا سقف آویخته‌ای که برای دهانه‌های بزرگ از طاق می‌آویزند.

* پژوهشگر بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس.

بالای در مرصع قرار گرفته به صورت متوالی احتیاج به تعمیر نداشته بلکه منظور تعمیر یک نوع اثر تزیینات معماری با اصطلاح خوانچه، خوانچه‌بندی بوده است. همچنین از اسناد مذکور روشن می‌گردد که در دوران حکومت افشاریان و قبل از آن که به دوره صفوی بازمی‌گردد، اصطلاح خوانچه به دو مفهوم معماری و ظرفی برای اشیای تقدیمی و اهدایی کاربرد داشته است.

تصاویر زیر نمایی از مراسم خوانچه‌برون را نشان می‌دهد:

تاریخ نصب اولین خوانچه‌های جواهرات حرم به درستی معلوم نیست؛ اما روشن است که از ابتدای شهادت امام رضا (ع) و مدفون شدن ایشان در مشهد، دوست‌داران اهل بیت، هدایایی به صورت‌های مختلف وقف یا نذر، تقدیم آستان قدس می‌کرده‌اند به‌گونه‌ای که مثلاً یکی از دختران شاه تهماسب اول صفوی به نام مهین بانو سلطان، بخشی از جواهرات و نفایس و چینی‌آلاتی که داشته، وقف و نذر کارهای خیر از جمله بارگاه امام رضا (ع) می‌کند و به مشهد می‌فرستد (قمی، ۱/۴۳۰-۴۳۱) و یا سلطان محمود خان، والی بکر در زمان شاه تهماسب اول صفوی که شیعه بودن خود را هرگز تقيه نمی‌نمود، چندین مرتبه قنادیل طلا و شمعدان‌های بزرگ طلا به آستانه تقدیم می‌نماید (قمی، ۱/۴۴۲-۴۴۳).

اسناد دوره قاجار حکایت از مرسوم بودن نصب اشیای نفیس بر دیوارهای حرم دارد به طوری که ناصرالدین شاه در سال ۱۲۸۴ قمری (۱۲۴۵ ش.) قبل از ورود به حرم مطهر در دو فرسخی مشهد، جقه سلطنتی اهدایی مادرش را

خوانچه‌پوش به معنی سقفی که محدب نباشد چون خوانچه از درون (بهشتی، ۱۱۲) و خوانچه‌بندی هم به نوعی تزیین در معماری گفته می‌شده است به طوری که مثلاً در تزیینات نقاره‌خانه حرم مطهر آمده، نمای بیرونی دو طبقه تحتانی نقاره‌خانه نیز به وسیله طاق‌ماهای نریبا و با خوانچه‌بندی به وسیله کاشی معرق در رنگ‌های جالب توجه مزین شده است. و یا خوانچه‌بندی داخلی ایوان نقاره‌خانه دارای طرح‌های اسلیمی است (بیات، ۱/۱۴۰).

درارتباط با اصطلاح خوانچه در مشهد قدیمی‌ترین منابع باقی‌مانده از دوره افشاری است که اشاره به بازاری خوانچه سازان دارد (اسناد ۳۶۱۲۴، ۳۶۶۸۴).

همچنین در مجموعه حرم مطهر یکی از صورت‌های هزینه، برای خرید و تعمیر خوانچه‌ها بوده است (سند ۳۰۶۰۶) چراکه برای پذیرایی امر مهمانان ویژه، امر خوانچه استفاده می‌شده است به طوری که آمده تقاضای یک خوانچه شام جهت منزل کلیددار حضرت ابوالفضل (سند ۹۷۵۶۷) و با تهیه شانزده خوانچه افطاری برای شب ۲۱ رمضان و توزیع در منازل موردنظر (سند ۱۰۴۳۸۱). این هزینه‌ها در صورت مخارج و مصارف کارخانه خدای و زواری برای نهار و شام (سند ۲۵۸۰۹) و در هزینه‌های شربت‌خانه آستان قدس نیز آمده است (اسناد ۳۲۰۷۹ و ۳۲۰۹۵) همچنین خوانچه و خوانچه‌پوش یکی از اقلامی بوده که اهدا و یا وقف حرم مطهر می‌شده است در سندی دیگر که مربوط به تحویل حاصل ضریح به حاجی محمد نصیر ناظر جزو آستانه است یکی از اقلام خوانچه‌پوش بوده است (اسناد ۳۴۳۷۸، ۳۴۸۷۷). در مجموع، صدها سند در اداره اسناد موجود است که بر خرید، تعمیر و استفاده امر خوانچه در آستان قدس دلالت می‌کند.

از سال‌های ۱۱۵۸-۱۱۵۶ قمری اسنادی موجود است که اشاره به تعمیر بقعه مطهر امام رضا (ع) در قسمت‌های مختلف از جمله میان خوانچه قسمت درب مرصع دارد به طوری که در اسناد تعمیرات حرم و بقعه مطهر آمده: میان خوانچه سمت در مرصع ۲ زرع (سند ۳۶۹۳۴/۶)، یا میان خوانچه در مرصع ۲ زرع (سند ۳۷۰۱۶/۹)، یا میان خوانچه در مرصع ۹ زرع (سند ۳۷۰۱۲/۸)، و میان خوانچه سمت درب مرصع ۹ زرع (سند ۳۷۰۲۸/۱۷ و ۳۷۰۲۸/۱۷). این اسناد نشان می‌دهد که اصطلاح خوانچه به صورت عام کاربرد داشته که هر صنفی منظور و مراد خود را از آن برداشت می‌کرده به همین دلیل در این اسناد منظور خوانچه جواهرات نبوده است چرا که تعمیر آنها به صورت زرعی و متری بیان می‌شده، همچنین در فاصله زمانی محدود دو ساله (۱۱۵۸-۱۱۵۶) یک خوانچه که در

می‌گردد (کاوایان، ۶۳). بنابراین قبل از تاریخ فوق (۱۳۲۳ یا ۱۳۲۴ ش.) اشیای داخل خوانچه‌ها به صورت خیلی دقیق صورت برداری شده بوده است که در حال حاضر صورت آن مفقود است. در صورت مجلس ۱۳۲۴/۱۲/۲۳ ش. تعداد اشیای داخل خوانچه‌ها ۱۰۴ قلم ذکر شده و همچنین از ۱۸ شیء نفیس اهدایی ناصرالدین شاه و خانواده سلطنتی که در پنج ترنج در دیوار بالاسر پایین خوانچه نصب بوده نام می‌برد (ادیب هروی، ۳۴۵-۳۵۰؛ کاویان، ۶۴-۷۰).

مجموع ارزیابی چهار خوانچه بزرگ و پنج ویتین کوچک در سال ۱۳۲۴ ش. به وسیله دو نفر جواهری مبلغ یازده میلیون و سی و هشت هزار و هشتصد و بیست ریال نقره رایج آن سال برآورد شد که ارزش یک ریال نقره برابر ۲۰ ریال اسکناس بوده است (کاوایان، ۷۰)، همچنین در کتاب حدیقه الرضویه با کمی تفاوت مجموع ارزش گذاری، مبلغ یازده میلیون و پنجاه و نه هزار و سیصد و بیست ریال آمده است (ادیب هروی، ۳۵۰).

خوانچه‌ها و جواهرات همیشه ثابت و بدون تغییر نبوده بلکه هر از چند گاهی به دلایلی جابه‌جا می‌شده‌اند؛ از جمله در سال‌های ۱۳۴۲-۱۳۴۴ ش. بر اثر توسعه بقعه مطهر در ضلع غربی (بالاسر) باعث شد ترنج‌ها و خوانچه بزرگ وسط دیوار به دو خوانچه کوچک تر و سه ترنج زیبا تبدیل شود. محتویات سه ترنج، جواهرات اهدایی ناصرالدین شاه و خانواده سلطنتی وی بوده که روی آنها با شیشه محافظت می‌شده است (مؤمن، ۲۵۹؛ کاویان، ۷۲ و ۷۳؛ نامه آستان قدس، ۲۳۱-۲۳۸).

همچنین در سال ۱۳۵۵ ش. که دیوارهای اضلاع شرقی، شمالی و جنوبی حرم مطهر احتیاج به مرمت و به‌سازی پیدا کرده، برای حفاظت بیشتر، اشیای خوانچه‌های دیوارهای چهار طرف بقعه به خزانه منتقل می‌شود ولی در هیچ منبعی از تغییرات کمی و کیفی آنها سخنی به میان نیامده است (کاوایان، ۵۹۳؛ آستان قدس دیروز و امروز، ۱۲۰ و ۱۴۲).

بعد از انقلاب اسلامی با توجه به ازدیاد روز افزون جمعیت و مشتاقان زیارت، نیازی به گسترش اطراف ضریح احساس می‌شود. در سال ۱۳۵۸ قسمت پشت‌سر مبارک و در سال ۱۳۵۹ گسترش و استحکام دو ضلع پیش‌رو و پایین‌پای مبارک انجام می‌شود و در پایان، نمای دیوارها همانند دیوار بالاسر با کاشی‌کاری تزیین می‌گردد و همراه با تزیین دیوارها خوانچه‌های جواهرات که در سه ضلع مذکور نصب بوده به شکل خوانچه کوچک‌تر در دو طرف دیوار تبدیل می‌گردد و احتمالاً در همین سال‌ها برای هر یک از دیوارهای بقعه سه ترنج یک شکل و اندازه تعبیه می‌گردد. بنابراین از سال‌های

تقدیم حرم مطهر می‌کند و به پیروی از وی، دیگر خاندان سلطنتی نیز اشیایی را تقدیم می‌نمایند و در نهایت تمام جواهرات تقدیمی را بر دیوار بالاسر به طور زیبایی نصب می‌کنند تا هنگام ورود شاه و همراهان، جواهرات تقدیمی منصوب باشد (کاوایان، ۶۹). هر چند که اشیای نفیس نذری و اهدایی را در داخل ضریح مطهر و در داخل صندوق‌ها و قوطی‌های فولادی نگهداری می‌کرده‌اند ولی برای تزیین حرم و احتمالاً تشویق مردم، بعضی از آنها را مثل جقه‌ها، پنجه‌ها، خربارت‌نامه‌ها، شمشیرها، تبرزین‌ها و ... بر دیوارهای حرم می‌آویخته‌اند. بنابراین در این دوره نامی از خوانچه در منابع دیده نمی‌شود (کتابچه موقوفات آستانه رضوی، ۲۰-۳۱؛ حسین‌زاده، ۷۶).

بعد از تاریخ مذکور منابع سکوت کرده‌اند و فقط عکسی موجود است که نشان دهنده تعمیر ضریح سوم در دوره پهلوی (۱۳۱۱) است و بر بالای دیوار پشت‌سر، خوانچه‌ای بزرگ، با پیشانی تاج‌دار مشاهده می‌گردد (نمایشگاه دائمی آستان قدس رضوی، غرفه معاونت تبلیغات).

همچنین محمدرضا شاه پهلوی، قمه‌ای را تقدیم حرم مطهر می‌کند که در سال ۱۳۲۶ ش. قمه مزبور با حضور کمیسیون توسط یک جواهرشناس، تقدیم (ارزش‌گذاری) و تحویل خزانه می‌گردد تا در یکی از خوانچه‌های جواهرات گذاشته شود (سند ۴۷۸۱). بنابر مطالب فوق روشن می‌گردد که خوانچه‌های جواهرات از ابتدای دوره پهلوی وجود داشته ولی تاریخ نصب اولین آنها معلوم نیست.

اولین صورت مجلسی که اسامی اشیای قیمتی و جواهرات داخل خوانچه‌ها را به صورت ریز همراه با قیمت آنها آورده است مربوط به ۱۳۲۴/۱۲/۲۴ است (ادیب هروی، ۳۴۵؛ کاویان، ۶۳) در صورت مجلس مذکور آمده: در سال ۱۳۲۴ ش. تحت نظر کمیسیون که مرحوم حاجی ناظم دفتر شهابی، رییس جزو جمع آستانه که رییس اداره بازرسی هم بود و آقا نظام شهیدی، رییس اداره خزانه و آقای دولت‌شاهی، رییس اداره تشریفات و آقای حاج احمد فاضل، رییس خدمه و آقای حاج میرزا آقا نیر، بازرس خدمه آستان قدس و نگارنده بودیم اشیای خوانچه‌ها جهت تنظیف پایین آورده شده و پس از گردگیری توسط دو نفر جواهری جهت ثبت در دفتر اموال آستان قدس تقویم شده و پس از مطابقت با صورت مجلس قبلی که تقدیم کننده هر یک از اشیا مشخص بوده، مجدداً ضمن صورت مجلس با امضای اعضای کمیسیون مذکور با گذاردن یک نسخه از صورت مجلس محتوی اشیای هر خوانچه در داخل آن خوانچه، درب آنها را بسته، لاک و مهر نموده در محل اولیه نصب

دیوارهای حرم مطهر است (پرونده ۳۸۹۳؛ شالفروشان).
اشیای قیمتی داخل خوانچه‌ها و ترنج‌ها بعد از سال ۱۳۷۳
به استثنای موارد زیر بدون تغییر بوده است:

در تاریخ ۱۳۷۷/۲/۵ تولیت آستان قدس رضوی، آیت الله
طبسی، یک عدد گردن بند الماس با آویزهای الماس که
اختصاص به مادرشان داشته را به حرم مطهر اهدا می‌نمایند
و طی صورت جلسه‌ای در خوانچه شماره ۴ در دیوار بالاسر
نصب می‌گردد (پرونده ۳۸۸۳۵؛ شالفروشان).

همچنین برابر صورت مجلس ۱۳۸۷/۱۲/۲۶ پنج مورد
جواهرات و اشیای نفیس، از محل خزانه‌داری کل به
خوانچه‌ها اضافه شده و یک عدد پیشانی‌بند نقره (پیش‌رو)
برداشته و تحویل خزانه گردید. اشیای اضافه شده عبارتند
از یک عدد گل نیشابوری به خوانچه شماره پنج (پیش‌رو)،
یک عدد خنجر مرصع میناکاری شده به خوانچه شماره شش
(پیش‌رو)، یک عدد بازوبند طلا، یک عدد گردن‌بند طلا، یک
عدد انگشتری طلا، یک عدد دست‌بند طلا، (یک عدد سرویس
طلا) و یک عدد تسبیح عقیق ۶۶ دانه به خوانچه شماره
هشت (پایین‌پا) که در صورت ریزجواهرات هر خوانچه در
پایان مقاله آمده است (پرونده ۳۹۸۳؛ شالفروشان).

در حال حاضر (سال ۱۳۹۳) حرم مطهر دارای هشت
خوانچه و چهار ترنج با ابعاد مساوی و ظاهری مشابه
است. جامی آنها به گونه‌ای است که در هر طرف دارای
دو خوانچه مستطیل‌شکل بوده که در دو طرف دیوار
به صورت قرینه نصب شده و یک ترنج که در وسط و
کمی بالاتر از خوانچه قرار گرفته است و همگی آنها به
صورت قرینه در زیر طاق نماهای بقعه قرار دارند. اشیای
هر خوانچه بر روی یک صفحه چوبی (پرتابل) با رویه
مخمل مشکی هستند. قاب دور خوانچه‌ها چشم‌نواز است،
شمشیرهای مرصع در همگی و خنجر در بیشتر آنها دیده
می‌شود. به طور کلی خوانچه‌ها دارای اشیای حجیم‌تر و
ترنج‌ها دارای اشیای ظریف‌تر هستند (پیمایش).

صورت اشیای هشت خوانچه به تعداد ۱۹۴ قطعه و چهار
ترنج به تعداد ۷۳ قطعه به صورت ریز و تفکیک شده به
پیوست می‌آید چرا که برخلاف صورت اشیای خوانچه‌ها
در سال ۱۳۲۴ که در منابع موجود است (ادیب هروی،
کاویانیا... لیست مذکور برای اولین بار به صورت منظم
و مرتب در دسترس قرار گرفته است.

صورت ریز برداشت شده از پرونده ۳۸۸۳۵ دفتر خزانه
متعلق به سال‌های ۱۳۷۳ الی ۱۳۷۸ است که در تاریخ
۱۴ الی ۱۳۸۹/۹/۱۷ با نظارت مسئول خزانه (سید رضا
شالفروشان) انجام شده است.

اوایل انقلاب اسلامی حرم مطهر دارای هشت خوانچه و
دوازده ترنج برای نمایش جواهرات و اشیای نفیس بوده
است (انقلاب اسلامی و آستان قدس رضوی، ۳۹ و ۴۲ و
۴۳؛ دیشیدی).

خوانچه‌ها و ترنج‌های جواهرات تا حادثه انفجار حرم سال
۱۳۷۳ ش. دست نخورده باقی می‌ماند. در سال مزبور علاوه
بر شهید و مجروح شدن عده‌ای از زائران، قسمت‌هایی
از حرم و بقعه مطهر از جمله ترنج‌ها و خوانچه‌های
جواهرات تخریب شود.

لذا خوانچه‌ها و ترنج‌های جواهرات همانند دیگر
قسمت‌های بقعه مطهر به سرعت همانند قبل و بدون
تغییر تعمیر گردید. ولی اشیای داخل آنها که به دلیل
شدت انفجار، منهدم، مفقود و معیوب شده بود نیاز به
تجهیز و آرایش مجدد داشت (پرونده ۳۸۸۳۵؛ دیشیدی؛
شالفروشان).

بنابراین انفجار فوق باعث تغییرات اساسی در اشیای
خوانچه‌ها و ترنج‌ها شد و اشیای و نفایس جدید طبق
صورت جلسه‌ای جداگانه برای هر یک از خوانچه‌ها و
ترنج‌ها با امضای نمایندگان اداره موزه‌ها، حسابداری، دفتر
کل نذورات، خدمه، خزانه‌داری بازرسی و قائم مقام آستان
قدس در تاریخ ۱۳۷۳/۵/۱۳ در محل‌های موردنظر قرار
گرفت (پرونده ۳۸۸۳۵؛ شالفروشان).

خوانچه‌های جواهرات تا سال ۱۳۸۷ بدون تغییر باقی
می‌ماند لیکن در این سال که تصمیم به غبارروبی و
تنظیف اشیای داخل خوانچه‌ها و ترنج‌ها گرفته می‌شود،
به دلیل تغییر در مسیر کانال‌های هوای روضه منوره و در
مسیر قرار گرفتن ترنج‌های جواهرات مقرر می‌گردد تا تمامی
ترنج‌ها (۱۲ عدد) جمع و در مقابل در هر طرف دیوار یک
ترنج بزرگ‌تر تعبیه شود. بنابراین در تاریخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۸
ترنج‌ها جمع و چهار ترنج دیگر جاسازی می‌شود و در
۱۳۷۹/۱۱/۳۰ با حضور کمیسیون طلا و جواهرات، دوازده
ترنج قبلی به چهار ترنج جدید منتقل می‌گردد. همچنین
در همین تاریخ بعد از پایین آوردن دو خوانچه اولیه برای
تنظیف، کمیسیون به این نتیجه می‌رسد که تمام خوانچه‌های
چوبی به فلزی تبدیل گردد و جواهرات بر روی صفحه
چوبی (پرتابل) با روکش مشکی نصب و در نهایت در داخل
خوانچه‌ها قرار گیرد. به عبارتی برای تنظیف و یا تغییرات
آینده نیاز به پایین آوردن خوانچه‌ها نباشد و فقط چوب
(پرتابل) از خوانچه جدا شود. بزرگ‌ترین ویژگی این تصمیم
جدای از حجیم و سنگین بودن خوانچه‌ها در هنگام
تغییرات، جلوگیری از خرابی‌های نمای کاشی‌کاری شده

الف) صورت ریز جواهرات خوانچه پشت سر مبارک
(خوانچه شماره یک سمت راست)
صورت مجلس ۱۳۷۳/۵/۱۳

۱- زیارت نامه طلا و مینا، اطراف خاتم کاری شده دارای زنجیر/ یک عدد	۸- قفل طلای قدیمی روی آن نوشته ۱۳۸۷ متقال / یک عدد	۱- زیارت نامه طلا و مینا، اطراف خاتم کاری شده دارای زنجیر/ یک عدد
۲- خشک طلای قلم زنی شده برجسته با نگین های سبز و قرمز و سفید و فیروزه ای / یک عدد	۹- شمسۀ طلا با نگین های الماس، وسط نگین سبز، یک نگین جدید / یک عدد	۲- خشک طلای قلم زنی شده برجسته با نگین های سبز و قرمز و سفید و فیروزه ای / یک عدد
۳- گل ترنج طلا با نگین های یاقوت و فیروزه و سفید / دو عدد	۱۰- ساعت قاب طلا روی آن قلم زنی شده / یک عدد	۳- گل ترنج طلا با نگین های یاقوت و فیروزه و سفید / دو عدد
۴- قفل طلای قدیمی (سنه ۱۲۸۴ ق.) / دو عدد	۱۱- عقیق های نوشته دار، در سه اندازه، اطراف طلا گرفته شده / سه عدد	۴- قفل طلای قدیمی (سنه ۱۲۸۴ ق.) / دو عدد
۵- گردن بند طلا با شش ردیف یاقوت / یک عدد	۱۲- شمسۀ نقره دارای نگین های الماس، وسط نگین یاقوت / دو عدد	۵- گردن بند طلا با شش ردیف یاقوت / یک عدد
۶- بازوبند طلا با نگین های یاقوت و فیروزه وسط نگین مدور و سفید/ یک عدد	۱۳- گل سینه طلا با نگین های الماس و یاقوت، بالا سینه تاج / یک عدد	۶- بازوبند طلا با نگین های یاقوت و فیروزه وسط نگین مدور و سفید/ یک عدد
۷- تو سینه ای طلا با نگین های الماس ریز و درشت، دو قسمت وصل به هم / یک عدد	۱۴- انگشتری با یک نگین درشت فلامک / یک عدد	۷- تو سینه ای طلا با نگین های الماس ریز و درشت، دو قسمت وصل به هم / یک عدد
	۱۵- گوشواره طلای زنگوله ای قدیمی با نگین های سبز و قرمز	

- با آویزهای مروارید / دو عدد
- ۱۶- جقه طلا با نگین های سبز و قرمز و منگوله مروارید / یک عدد
- ۱۷- جقه طلا با نگین های سبز و قرمز و آویزهای مروارید / یک عدد
- ۱۸- انگشتر طلا با نگین های عقیق خطی به اشکال مختلف / سه عدد
- ۱۹- سنجاق آویزدار با نگین های منگوله طلا / یک عدد
- ۲۰- شمشیر دسته شیرماهی، قبضه نگین الماس و یاقوت، مخمل نیش، غلاف نقره قلم زنی شده / یک قبضه موارد (۲۰ مورد) فوق با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.

(ب) صورت ریز جواهرات خوانچه پشت سر مبارک
(خوانچه شماره ۲ سمت چپ)
صورت مجلس ۱۳۷۳/۵/۱۳

۱- گل ترنج طلا قلم‌زنی با نگین یاقوت و فیروزه/ دو عدد	۱۱- توسینه ریز طلا به شکل گنبد با سه آویز الماس نشان/ یک عدد	۱- گل ترنج طلا قلم‌زنی با نگین یاقوت و فیروزه/ دو عدد
۲- گل ترنج طلا قلم‌زنی با نگین یاقوت و فیروزه/ دو عدد	۱۲- ساعت قاب طلا روی آن نگین‌های الماس / یک عدد	۲- شمشه نقره دارای نگین‌های الماس، وسط نگین یاقوت دور طلا / دو عدد
۳- شمشه نقره دارای نگین‌های الماس، وسط نگین یاقوت دور طلا / دو عدد	۱۳- ساعت قاب طلا روی آن گل بته میناکاری شده / یک عدد	۴- شمشه نقره دارای نگین‌های الماس، کسری دارد، وسط نگین یاقوت / دو عدد
۴- شمشه نقره دارای نگین‌های الماس، کسری دارد، وسط نگین یاقوت / دو عدد	۱۴- ساعت قاب‌طلا روی آن الماس نشان در قسمت بالا گل تعبیه شده/ یک عدد	۵- گوشواره پیاله‌ای طلا، میناکاری شده / دو عدد
۵- گوشواره پیاله‌ای طلا، میناکاری شده / دو عدد	۱۵- تو سینه‌ای طلا با نگین‌های الماس و زنجیر طلا/ یک عدد	۶- انگشتر طلا و نقره دارای نگین الماس / دو عدد
۶- انگشتر طلا و نقره دارای نگین الماس / دو عدد	۱۶- عقاب از صدف و طلا با مینا قسمت پایین گلوله طلا و سه دانه نگین برلیان / یک عدد	۷- انگشتر طلا و نقره دارای نگین الماس / دو عدد
۷- انگشتر طلا و نقره دارای نگین الماس / دو عدد	۱۷- تو سینه‌ای الماس نشان، وسط نگین زمرد / دو عدد	۸- انگشتر طلا دارای نگین الماس / یک عدد
۸- انگشتر طلا دارای نگین الماس / یک عدد	۱۸- زنجیر طلا / یک رشته	۹- انگشتر طلا نگین برلیان / یک عدد
۹- انگشتر طلا نگین برلیان / یک عدد	۱۹- قفل طلای قدیمی (عضدالملک) / یک عدد	۱۰- انگشتر نقره نگین یاقوت / یک عدد
۱۰- انگشتر نقره نگین یاقوت / یک عدد	۲۰- ساعت قاب طلای بزرگ مچی / یک عدد	

- ۲۱- ساعت قاب طلا با روی نقش دار / یک عدد
- ۲۲- گل سینه طلا دارای نگین‌های یاقوت و فیروزه، وسط یاقوت درشت‌تر / یک عدد
- ۲۳- گل سینه جقه‌مانند طلا با نگین‌های الماس وسط یاقوت بادامی شکل دارای آویزهای مروارید/ یک عدد
- ۲۴- گل سینه مخملی با نگین‌های الماس و یاقوت، قسمت وسط برجسته بادامی قلم‌زنی شده / یک عدد
- ۲۵- خنجر غلاف چرمی قسمت بالای غلاف نوار، طلا، دسته شیرماهی با نگین‌های زمرد و الماس و یاقوت/ یک قبضه
- ۲۶- شمشیر دسته صدفی غلاف چرمی، قسمتی طلا/ یک قبضه موارد فوق (۲۶ مورد) با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.

ج) صورت ریز جواهرات خوانچه بالاسر
(خوانچه شماره ۳ سمت راست)
صورت مجلس ۱۳/۵/۱۳۷۳.

- ۱- شمشیر تقدیمی مرحوم مؤیدالدوله دسته و غلاف الماس نشان / یک قبضه
۲- زیارت نامه بالاسر مبارک تمام صفحه طلا، قاب نقره/ یک عدد
۳- ساعت بغلی طلا، پشت آن اسم واقف نوشته شده/ یک عدد
۴- گل ترنج طلا دارای دو تخمه سفید و هشت یاقوت سبز و چهار عدد تخمه فیروزه بادامی شکل / دو عدد
۵- انگشتر طلا دارای هفت دانه مروارید نصب بر روی شمشیر مؤیدالدوله / یک عدد
۶- قاب قرآن طلا با مرویه مشبک با نگین های ریز فیروزه با نوشته: الله، محمد / یک عدد
۷- ساعت بغلی طلا صفحه صورتی / یک عدد
۸- زنجیر طلای ساعت / یک عدد
۹- انگشتر طلا با هفت دانه نگین مروارید، نصب بر روی غلاف شمشیر مؤیدالدوله / یک عدد
۱۰- گل سینه طلا کروی با نگین های قرمز و سبز/ یک عدد
۱۱- مروارید درشت بحرینی / دو رشته
۱۲- سلیمانی دور طلا گرفته شده مشبک، نوشته شده: و من یتوکل علی الله فهو حسبه / یک عدد
۱۳- گردن بند طلا (توگردنی) با چهارده نگین الماس/ یک عدد
۱۴- سنجاق طلا، اطراف نگین های الماس، وسط نگین زمررد با آویزهای مروارید / یک عدد
۱۵- خنجر دسته عاج با نگین های الماس و یاقوت و برلیان/ یک قبضه
۱۶- بازوبند عقیق نقره گرفته شده با سه نگین نوشته دار خطی، نگین وسط نصر من الله و فتح قریب
و دور آن سوره توحید نگین سمت راست سوره توحید نگین سمت چپ نادعلیاً مظهر العجايب / یک عدد
۱۷- بازوبند عقیق خطی نقره گرفته شده / یک عدد
۱۸- جقه پیش کلاهی، طلا، پشت مینا کاری شده با نگین های الماس و یاقوت و آویزهای مروارید / یک عدد
۱۹- قاب قرآن طلا با زنجیر مشبک روی آنها «الله» نوشته شده با نگین های برلیان و آویزهای نگین دار / یک عدد
۲۰- قاب قرآن طلا با زنجیر طلا دارای یک نگین فیروزه/ یک عدد
۲۱- قاب کوچک تصویردار، دارای چنبر، طلا با یک نگین فیروزه
۲۲- قاب قرآن طلا رویه مشبک / یک عدد
۲۳- انگشتری طلا با نگین عقیق خطی / یک عدد
۲۴- انگشتری، طلا، نگین عقیق با تصویر گوزن / یک عدد
۲۵- گوشواره طلای حلقه ای با نگین های سفید و قرمز/ یک جفت
۲۶- گوشواره طلا آویزی با نگین های سبز و سفید/ دو عدد
۲۷- گل طلای کوچک با نگین های زمررد و برلیان / یک عدد
۲۸- توسیینه ای عقیق نوشته شده: ولایت علی بن ابیطالب حسنی فمن دخل حصنی امن من عذابی، اطراف طلا/ یک عدد
۲۹- گوشواره آویز کله قندی طلا با نگین های سبز و قرمز/ یک عدد
۳۰- گل سینه طلا با نگین های مروارید دوز یاقوت / سه عدد
۳۱- تو سینه ای طلا با نگین قرمز و سفید / یک عدد
موارد فوق (۳۲ مورد) با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.

(د) صورت ریز جواهرات داخل خوانچه بالاسر مبارک
(خوانچه شماره ۴ سمت چپ)
(صورت مجلس ۱۳/۵/۱۳۷۳)

- ۱- زیارتنامه پایین پای مبارک طلا، آغاز صلی الله علیک، پایان ۱۲۶۱، روی چوب / نصب شده / یک عدد
- ۲- شمشیر دسته شیر ماهی، جواهرنشان با نگین‌های الماس، زمرد، یاقوت، روی صفحات آب طلا داده شده / یک قبضه
- ۳- گل ترنج طلا، قلمزنی برجسته با نگین‌های یاقوت و فیروزه / دو عدد
- ۴- جقه طلا با مروارید پر شده، وسط نگین یاقوت / یک عدد
- ۵- جقه طلا پشت میناکاری شده با نگین‌های یاقوت، خرمرد و مروارید، تذهیب شده / یک عدد
- ۶- جقه طلا با پلاک حاشیه طلا نوشته‌دار، تزیین شده با نگین‌های الماس، زمرد و یاقوت / یک عدد
- ۷- گل سینه طلا مدور با آویز میناکاری شده و نگین‌های زمرد و الماس و یاقوت / یک عدد
- ۸- چشمک طلا با نگین‌های یاقوت و الماس / یک عدد
- ۹- پلاک طلا چشم مانند، میناکاری شده با نگین‌های خرمرد و یاقوت / یک عدد
- ۱۰- گل سینه طلا به شکل گل، نگین الماس، وسط نگین خرمرد نوشته شده: نصرمن الله / دو عدد
- ۱۱- گوشواره پیاله‌ای طلا میناکاری شده با آویز طلا و مروارید / دو عدد
- ۱۲- گل سینه طلا با دو آویز و نگین‌های الماس / یک عدد
- ۱۳- گل سینه طلا مدور، اطراف نگین مروارید و نگین‌های یاقوت و الماس و زمرد / یک عدد
- ۱۴- گل سینه طلا به صورت درخت و کنجشگ با سه آویز با نگین‌های الماس تزیین شده / یک عدد
- ۱۵- گردن بند مروارید دو رشته‌ای درشت / یک رشته
- ۱۶- گردن بند مروارید سه رشته‌ای درشت / یک رشته
- ۱۷- دسته عصای طلا با نگین‌های یاقوت و فیروزه و خرمرد و الماس تزیین شده / یک عدد
- ۱۸- پلاک عقیق مُشجر دور طلا با آویزهای مروارید تقدیمی حاج قدیر زرچی / یک عدد
- ۱۹- گل طلا اطراف یاقوت سبز، وسط زمرد چهارگوش درشت / یک عدد
- ۲۰- آویز زمرد بادامی شکل با ۱۲ دانه مروارید، ریز و درشت و یک دانه یاقوت / یک عدد
- ۲۱- گوشواره حلقه‌ای با نگین‌های مروارید در اندازه‌های مختلف و اشکال مختلف / شش عدد
- ۲۲- خنجر، غلاف کلاً مطلا با نگین‌های الماس روی آن نوشته به زبان اردو / یک قبضه
- ۲۳- گردن بند الماس بادامی شکل در پایین با دو آویز کوتاه و بلند زمرد که اطراف آن و روی آویزها با نگین‌های الماس ریز تزیین شده است همراه با زنجیر طلا تقدیمی والده تولیت عظمی آیت الله طهرانی در تاریخ ۱۳۷۷/۲/۵ یک عدد
- موارد فوق (۲۳ مورد) با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.

هـ) صورت ریز جواهرات خوانچه پیش روی مبارک
(خوانچه شماره ۵ سمت راست)
(صورت مجلس ۱۳/۵/۱۳۷۳)

الماس، تسمه فولادی با قبضه مطلقاً، سر و انتهای غلاف مطلقاً و نگین نشان با دو بادامی نگین نشان، نگین‌های الماس (پنج نگین کسی است که از نگین‌های بانس شده خزانه تأمین شده است) / یک قبضه
۱۵- گوشواره مخروطی شکل / چهار عدد
۱۶- گوشواره‌های آویز بلند با چهار منگوله در پایین / دو عدد
۱۷- خنجر (قمه) دسته استخوانی روی تیغه نوشته: لا فتی الّا علی- دسته و قسمتی اثر غلاف و انتهای غلاف طلا، دارای نگین‌های الماس و یاقوت، ته غلاف مخمل سرمه‌ای / یک قبضه موارد فوق (۱۷ مورد) با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.

۱- کمر بند طلا دارای ۱۷ قطعه مشبک / یک رشته
۲- تو سینه‌ای طلا وسط (الله) با نگین‌های الوان با دو بند مروارید / یک عدد
۳- گل سینه‌ای طلا، مدور دارای نگین‌های سبز و قرمز دو عدد کوچک و بزرگ / یک جفت
۴- ساعت قاب طلا / یک عدد
۵- ساعت قاب طلای بزرگ با رویه قلم‌زنی شده / یک عدد
۶- زنجیر طلا / یک رشته
۷- پلاک طلا، وسط «محمّد» با نگین‌های الماس ریز / یک عدد
۸- سلیمانی طلا گرفته شده / یک عدد
۹- قاب قرآن طلا با دو دانه نگین زمرد / یک عدد
۱۰- تو سینه‌ای طلا با نگین‌های مختلف / یک عدد
۱۱- تو سینه‌ای مدور طلا با نگین‌های سبز و قرمز / یک عدد
۱۲- صفحه طلای قلم‌زنی شده به شکل قلب / یک عدد
۱۳- گل ترنج طلا دارای نگین‌های یاقوت و فیروزه / دو عدد
۱۴- شمشیر مرض مطلقاً (قسمتی از دسته و غلاف) با نگین‌های

(و صورت ریز جواهرات خوانچه پیش روی مبارک
(خوانچه شماره شش سمت چپ)
(صورت مجلس ۱۳/۵/۱۳۷۳)

- ۱- ساعت طلا دارای چهار خانه‌های ریز / دو عدد
۲- زنجیر طلا پلاک مانند / یک عدد
۳- گل سینه نقره با نگین‌های ریز یا قوت / یک عدد
۴- پلاک عقیق خطی قدیمی شکسته، اطراف چنبره، نقره گرفته شده / یک عدد
۵- گل سینه جقه مانند نقره با نگین‌های الماس / یک عدد
۶- سنجاقل گل سینه طلا دو گل متصل به هم با نگین‌های یا قوت، گل بالا وسط آن زمرد و آویزهای مروارید / یک عدد
۷- خنجر طلا، غلاف میناکاری، دسته عاج با نگین‌های قرمز و سبز و زمرد / یک قبضه
۸- جقه طلا ریز هلال مانند با نگین‌های الماس و یا قوت/یک عدد
۹- جقه طلا با نگین‌های یا قوت و زمرد / یک عدد
۱۰- دسته گل طلا تزئین شده با الماس / یک عدد
۱۱- پیش کلاهی (سنجاقل) طلا با نگین‌های الماس و یا قوت با آویزهای مروارید و یک قطعه زنجیر طلا/ یک عدد
۱۲- گل طلا با نگین‌های الماس، مغز گل نگین زمرد با آویزهای مروارید / یک عدد
۱۳- گل سینه طلا با نگین‌های مختلف جدید وسط نگین یا قوت / یک عدد
۱۴- بازوبند عقیق خطی، وسط بزرگ، اطراف نقره گرفته شده سه دانه / یک عدد
۱۵- شمشیر غلاف مخمل بنفش، دسته صدف، قسمتی از قبضه و غلاف تزئین شده با الماس و نگین‌های جدید یا قوت که جدیداً نصب شده روی تیغه شمشیر از بالا به پایین در ترنج بالا نوشته شده «الله عمل سید اصفهانی» در کتیبه بعدی «مال ابراهیم خان جمشیدی» در کتیبه بعدی «شاه طهماسب بن شاه اسمعیل». / یک قبضه
۱۶- بازوبند طلا پشت مینا با نگین‌های الماس وسط چهارگوش / یک عدد
۱۷- پلاک عقیق خطی دور طلا گرفته شده / یک عدد
۱۸- شمایل حسنین، اطراف طلا و مروارید نگین یا قوت/ دو عدد
- ۱۹- گل سینه طلا الماس نشان، وسط نگین سبز، آویز مروارید، آویز بالا بدون نگین / یک عدد
۲۰- جقه طلا بزرگ، روی ستاره‌ها نگین دارد (الماس، یا قوت، زمرد) / یک عدد
۲۱- جقه طلا وسط نگین یا قوت، اطراف نگین سبز با یک آویز چنبره طلا / یک عدد
۲۲- گل سینه با پلاک ریز که روی آن نوشته دارد. نگین‌های الماس و یا قوت آویزهای مروارید درشت / یک عدد
۲۳- گل سینه طلا با یک گل دوغنچه با نگین‌های الماس گل و بزرگ تزئین شده / یک عدد
۲۴- دسته گل طلا با نگین‌های الماس / یک عدد
موارد فوق (۲۵ مورد) با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.

(ز) صورت ریز جواهرات خوانچه پایین پای مبارک
(خوانچه شماره هفت سمت راست)
(صورت مجلس ۱۳/۵/۱۳۷۳)

- ۱- پنجه کوچک طلا سروی آن نوشته شده: «وقف جناب امام رضا(ع)» / یک عدد
- ۲- ساعت بغلی طلا / یک عدد
- ۳- بازوبند مروارید نشان تخمه زمرد با دو لوله دعا/ یک عدد
- ۴- شمشیر فولادین دسته استخوانی، تمام قاب میناکاری شده بندگلابتون / یک قبضه
- ۵- گوشواره حلقه‌ای طلا دارای نگین‌های ریز و درشت مروارید / سه عدد
- ۶- جلد‌های مروارید، منجق دوزی شده، وسط نگین سبز/ یک عدد
- ۷- قاب قرآن میناکاری طلا با منگوله / یک جفت
- ۸- ساعت بغلی طلا / یک عدد
- ۹- دستبند طلا با نگین‌های یاقوت و الماس / یک عدد
- ۱۰- گردن‌بند مروارید درشت ۵ رشته / دو عدد
- ۱۱- انگشتری طلای سفید با نگین فیروزه درشت، اطراف برلیان / سه عدد
- ۱۲- انگشتری طلای سفید با نگین الماس / یک عدد
- ۱۳- گوشواره طلای مخروطی / یک جفت
- ۱۴- قمه دسته عاج دارای نگین‌های یاقوت و زمره، روکش نقره قلم‌زنی شده / یک قبضه
- ۱۵- گل سینه طلا با نگین‌های الماس و یاقوت روی آن پروانه مینا نصب شده / یک عدد
- ۱۶- گل سینه طلا و قفی نجف قلی آقا با نگین‌های یاقوت آبی و زرد / یک عدد
- ۱۷- گل سینه طلا ستاره و ماه با نگین‌های یاقوت، فیروزه با هشت اشرفی آویز / یک عدد
- ۱۸- قوی طلا با نگین‌های فیروزه / یک عدد
- ۱۹- گل سینه طلا با دو نگین یاقوت / دو عدد
- ۲۰- گل سینه طلا با نگین یاقوت و فیروزه / یک عدد
- ۲۱- توسیله‌ای طلا روی آن نگین‌های قرمز، سبز، آبی و سفید / یک عدد
- ۲۲- گل سینه طلا مینا به شکل پروانه / دو عدد
- ۲۳- گل سینه طلا (سلیمانی طلا گرفته شده) با نگین زمرد / دو عدد
- ۲۴- قاب قرآن با سه آویز اشرفی، نگین فیروزه و یاقوت / یک عدد
- ۲۵- تو سینه‌ای طلا به شکل دسته گل با نگین‌های برلیان و الماس و یاقوت با یک پروانه مینا / یک عدد
- ۲۶- تو سینه‌ای طلا کوچک با نگین ریز، وسط یک الماس درشت / یک عدد
- ۲۷- گل سینه طلا گل استکانی وسط نگین یاقوت با نگین‌های الماس / یک عدد
- ۲۸- مدال طلا وسط صفحه نقره، روی آن مینای آبی پر رنگ و کم رنگ / یک عدد
- موارد فوق (۲۸ مورد) با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.

ح) صورت ریز جواهرات خوانچه پایین پای مبارک
(خوانچه شماره هشت سمت چپ)
(صورت مجلس ۱۳/۵/۱۳۷۳)

۱- تسبیح فیروزه سی و سه دانه / یک رشته	۱۳- گل سینۀ طلا با سه گل و آویزهای مروارید / یک عدد	۲۰- انگشتری طلا / یک عدد
۲- تسبیح عقیق صد دانه / یک رشته	۱۴- عقیق خطی دو نقره گرفته شده با خط سفید / یک عدد	۲۱- دستبند طلا / یک عدد
۳- گردن بند مروارید درشت / سه رشته	۱۵- گوشواره زنگوله ای طلا مینا کاری شده با آویز پلاک طلا / دو عدد	۲۲- تسبیح عقیق ۶۶ دانه با منگوله طلا / یک رشته
۴- دستبند مروارید درشت / سه رشته	۱۶- توسینه ای طلا مرغ بهشتی با نگین های مروارید، تزیین شده با نخ مروارید دورشته / یک عدد	موارد فوق (۲۲ مورد) با جدیدترین عکس اشیای خوانچه مطابقت داده شد.
۵- گل سینۀ کروی اطراف نگین های بدلی مروارید، وسط نگین سبز / یک عدد	۱۷- شمشیر مرصع دسته شیرماهی، قبضه و بادامی ها، الماس نشان با نگین های یاقوت و زمرد / یک قبضه	
۶- ساعت بغلی بزرگ رنگ دار آب طلا / یک عدد	همچنین برابر صورت جلسه ۱۳۸۷/۱۲/۲۶ پنج مورد جواهرات و اشیای نفیس	
۷- ساعت بغلی قاب طلا صفحه سفید کوچک / یک عدد	از محل خزانه داری کل به خوانچه شماره هشت اضافه شده که عبارتند از:	
۸- کمر بند طلا با نگین های ریز فیروزه ای (۱۲ قطعه طلا) متصل به هم / یک عدد	۱۸- بازوبند طلا مزین به نگین های الماس و یاقوت و زمرد داسی	
۹- مدال طلا با آویز تصویردار خارجی / یک عدد	منگوله طلای مینا کاری شده / یک عدد	
۱۰- تسبیح مروارید با سه نگین زمرد / یک رشته	۱۹- گردن بند (توگردنی) طلا / یک عدد	
۱۱- تسبیح طلای ۳۳ دانه / یک رشته		
۱۲- گل سینۀ طلای مدور با آویزهای طلا دارای نگین های سبز و سفید / یک عدد		

ط) اشیای ترنج پشت سر مبارک
(شماره یک)
(صورت مجلس ۱۳۷۳/۵/۱۳)

۱- پرنده طلا قسمتی میناکاری شده / یک عدد	۹- انگشتر طلای زرد با نگین یاقوت / دو عدد	۱۶- گوشواره طلا با آویزهای مروارید / یک جفت
۲- دست بند طلای سفید با یاقوت های ریز کبود/ یک عدد	۱۰- گردنبند طلای سفید با نگین الماس یکی نگین زمرد/ پنج عدد	۱۷- گردنبند طلای سفید با نگین های یاقوت آویز و برلیان/ یک عدد
۳- ساعت طلا، نگین دار یک عدد و بدون نگین یک عدد/ دو عدد	۱۱- شمایل دور طلا، یکی بدون نگین، یکی با نگین فیروزه و دیگری با نگین مروارید / سه عدد	۱۸- توسینه ای طلا با نگین های الماس و یک یاقوت/ یک عدد
۴- گردنبند طلای زرد با نگین های الماس / دو عدد	۱۲- دستبند طلای سفید با نگین الماس / یک عدد	۱۹- توسینه ای طلا با نگین فیروزه به شکل ستاره / یک عدد
۵- توگردنی طلای خرد با نگین الماس و دو عدد یاقوت کوچک/ چهار عدد	۱۳- دستبند طلا با مینا / یک عدد	۲۰- سرویس طلا شامل النگو یک عدد، انگشتر یک عدد، توسینه ای یک عدد و گوشواره دو عدد
۶- توگردنی با نگین های یاقوت ریز و درشت / یک عدد	۱۴- دستبند طلا با نگین مروارید / دو عدد	که همه با نگین ریز زمرد تزیین شده به وزن ۵۷/۷۷ گرم/ پنج عدد
۷- انگشتر طلای زرد با نگین الماس / یک عدد	۱۵- گوشواره طلای زرد و سفید با نگین الماس سه جفت و یک لنگ	
۸- انگشتر طلای سفید با نگین برلیان / یک عدد	هفت عدد /	

ی) اشیای ترنج پایین پای مبارک
(شماره دو)
(صورت مجلس ۱۳۷۳/۵/۱۳)

و گردنبند با یازده عدد مروارید کلاً با نگین برلیان ریز تزیین شده به وزن ۱۰۲/۵ گرم / چهار عدد

- ۸- انگشتر طلا نگین زنبور تزیین شده با برلیان و یاقوت/یک عدد
- ۹- انگشتر طلای مینا وسط برلیان / یک عدد
- ۱۰- انگشتر طلا با نگین‌های برلیان ریز / یک عدد
- ۱۱- انگشتر طلا با نگین‌های برلیان کسری دار / یک عدد
- ۱۲- سرویس برلیان خرمرد نشان شامل گردنبند، گوشواره، دستبند، انگشتر و گل‌سینه دو منظوره/شش قطعه
- ۱۳- سرویس طلا شامل گوشواره یک جفت هر کدام هفت مروارید، انگشتر با یک نگین مروارید

- ۱- گردنبند طلا قسمت پایین برلیان / یک عدد
- ۲- گردنبند طلا توپی با آویز برلیان و یاقوت و غیره/ یک عدد
- ۳- قسمتی از گردنبند با نگین زمرد / یک عدد
- ۴- آویز گردنبند با نگین‌های برلیان یک عدد و مروارید یک عدد [دو عدد]
- ۵- گوشواره طلا با آویزهای مروارید / یک جفت
- ۶- دستبند طلا با نگین‌های برلیان / یک عدد
- ۷- دستبند طلا با نگین‌های برلیان و فیروزه / دو عدد

ل) اشیای ترنج بالاسر مبارک
(شماره چهار)
(صورت مجلس ۱۳۷۳/۵/۱۳)

- ۱- پیش‌کلاهی (تاج) طلا دارای نگین‌های مروارید و الماس و در رأس آن عقابی با پرهای گشوده / یک عدد
- ۲- توسینه‌ای به شکل سیمرغ دارای نگین‌های الماس ریز / یک عدد
- ۳- گوشواره میناکاری داسرای نگین‌های الماس و آویزهای مروارید (نگین کسر دارد) / دو عدد
- ۴- توسینه‌ای به شکل گل و برگ دارای نگین‌های الماس / یک عدد
- ۵- گوشواره مروارید به شکل انگور دارای گلبرگ‌هایی با نگین‌های الماس ریز / دو عدد
- ۶- توسینه‌ای طلا دارای سه عدد آویز و نگین‌های الماس / یک عدد
- ۷- پیش‌کلاهی پردار طلا با نگین‌های برلیان ریز و درشت قدیمی / یک عدد
- ۸- پیش‌کلاهی پردار با نگین‌های الماس و میناکاری که در وسط آن نقش مهد علیا حک شده / دو عدد
- ۹- قطعه زمرد سبزرنگ درشت دارای کتیبه صلوات چهارده معصوم (ع) به خط خوش که رأس آن دارای قاب طلاست / یک عدد
- ۱۰- توسینه‌ای (تاج) طلای سفید داسرای نگین‌های الماس وسط درشت / یک عدد
- ۱۱- گوشواره طلا دارای نگین‌های مروارید / دو عدد
- ۱۲- توسینه‌ای (شمسه) به شکل گل از طلای سفید داسرای نگین‌های الماس و یک عدد یاقوت / دو عدد
- ۱۳- انگشتر طلا دارای نگین الماس / یک عدد
- ۱۴- گل‌سینه به شکل دسته گل طلای سفید دارای مینا و نگین‌های الماس / یک عدد
- ۱۵- توگردنی همراه با خرنجیر طلا به شکل گل و بوته داسرای نگین‌های الماس / یک عدد

منابع و مأخذ:

- ادیب هروی، محمد حسن. (۱۳۲۷). حدیقه الرضویه. مشهد. چاپخانه خراسان.
 انقلاب اسلامی و آستان قدس رضوی. روابط عمومی. مشهد. ۱۳۶۴.
 انوری، حسن. (۱۳۸۱). فرهنگ بزرگ سخن. انتشارات سخن.
 آستان قدس رضوی، دیروز و امروز، آستان قدس رضوی. مشهد. ۱۳۵۶.
 بهشتی، محمد و مهرداد قیومی بیدهندی. (۱۳۸۸). فرهنگ نامه معماری ایران در مراجع فارسی. تهران. مؤسسه تالیف، ترجمه و نشر آثار هنری.
 بیات، کاظم. (۱۳۹۳). «ایوان نقاره خانه» دایره المعارف آستان قدس رضوی. مشهد. بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی.
 پرونده شماره ۳۸۸۳۵ مربوط به سال‌های ۱۳۷۳ الی ۱۳۷۸. محل نگهداری اداره خزانه‌داری آستان قدس رضوی.
 پرونده شماره ۳۹۸۳، تا سال ۱۳۸۷. محل نگهداری اداره خزانه‌داری آستان قدس رضوی.
 پیرنیا، محمد کریم. (۱۳۸۷). معماری ایرانی. تدوین غلام‌حسین معماریان. انتشارات سروش دانش.
 حسین‌زاده، سام. «معرفی کتابچه صورت اشیاء و جواهرات گنجینه رضوی» فصلنامه کتابداری و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، جلد ۵، شماره ۳، مسلسل ۱۹، پاییز ۱۳۸۱.
 دهخدا، علی اکبر. (۱۳۷۷). لغت نامه. تهران. دانشگاه تهران.
 دیشیدی، رضا. مصاحبه (تلفنی) از طریق آقای ابریشمی.
 رامین، علی و کامران فانی و محمد علی سادات. (۱۳۸۹). دانشنامه دانش‌گستر. تهران. مؤسسه دانش‌گستر.
 سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، اسناد شماره: ۳۶۶۸۴، ۴۷۸۸۱، ۳۷۰۱۲، ۳۶۱۳۴، ۳۰۶۰۶، ۹۷۵۶۷، ۱۰۴۳۸۱، ۲۵۸۰۹، ۳۲۰۹۵، ۳۲۰۷۹، ۳۴۳۷۸، ۳۴۸۷۷، ۳۶۹۳۴، ۳۷۰۱۶.
 شالفروشان، سید رضا. مصاحبه، مسئول اداره خزانه آستان قدس رضوی، ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷/۱۳۸۹.
 عطاردی، عزیزالله. (۱۳۷۱). تاریخ آستان قدس رضوی. تهران. عطارد.
 قمی، احمد بن شرف الدین الحسین الحسینی القمی. (۱۳۵۹). خلاصه التواریخ. تصحیح دمت احسان اشراقی. دانشگاه تهران.
 کاویانیان، محمد احتشام. (۱۳۵۴). شمس الشموس. مشهد. آستان قدس رضوی.
 کتابچه موقوفات آستانه رضوی (آستان قدس)، کتابخانه خطی مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۵ ق.
 مؤمن، علی، تاریخ آستان قدس، آستان قدس، مشهد، ۱۳۵۵ ش.
 نامه آستان قدس «جواهرات حریم حرم مطهر» شماره ۲ و ۳ دوره چهارم، سال ششم، مسلسل ۲۲ و ۲۳ و ۱۳۴۴.
 نپاشگاه داعی آستان قدس رضوی، باب الجواد، روابط عمومی آستان قدس، ۱۳۸۹ ش.

<http://www.memareyandeh.blogfa.com/category>

<http://nagharrer-razavi.blogfa.com/post>

